

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: DR. KISS PÁL

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hónapra 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy hónapra 2K4

Ciklon előtt . . .

A horizonton vészes sárga felhők usznak, valami nyomozó borúság üli meg és kinezta szörnyen az idegeket s az elektromos feszültség elérte ezt a maximumát, amikor a polusok már sisteregnek, forrnak s minden pillanat meghozhatja a szikrák dörgő kisiklását . . .

Tragikus ragysággal nehezedik ránk a kor. Az első percben azt hittük, az események ilyen gigantikus alakulását nem is bírjuk el, legfeljebb, ha hetekig . . . S ma, ma már közeledünk a harmadik évfordulóhoz, ma már mögöttünk három esztendő annyi vérrel, gyötrellemmel, pusztulással, halállal, fájdalommal, könnytelmi lapja . . .

De most újra sárga viharfelhők usznak az ijesztő égen, most újra fordulója előtt állunk az eseményeknek.

Ne áltassuk magunkat: a feszült várakozás elszibbasztja idegeinket s lázban égve dieregünk. Soha még fontosabb napok előtt nem állottunk: most kell száz sebhől is vérezve győzelmesen kikerülni a vérengzésből, vagy elbukni.

Vad és szertelen költői fantázia álmodhatta csak meg azt, ami jön. Wels szörnyűségének — a mely a jövő háborút, ezt a háborút akarta elébünk vetíteni — végén ful minden vérbe és pusztulásba s Anatol France látta pesszimista szemüvegén keresztül így a kultura teljes pusztulását. Repülők bombái romhalmazzá változtatják a városokat. eltűnik a civilizáció s félmegtelen, vad csordákban terelődnek majd össze a kifosztott, leromlott emberek.

Most fujják a halált . . . Most terítékre kell kerülnie a

vadnak, most már nincs visszavonulás, nincs engedély, nincs megalkuvás, most már egyikünknek el kell térnie a mezőn.

Az elkészesedés és düh hajja az embereket. Most már nem is titkolják a haditerveket: a meglepetést csak az elszántság a körömmel marcangoló düh mérvé hozhatja.

A tengerek tömegsírjává változtak. A zöld vízösszusz alatt szörnyek raja leselkedik, elsikló büszke hajókra, hogy fenékre furják. És most már nem védelem a semleges lobogó sem és nem véd a páncél, semmi, semmi, a ki tengerre száll, a halállal jégvízi el magát.

És a levegőben ke ingerek, cikázanak a gépmadarak s ekrazitesvöl zudítják el a remegő városokat, hol pusztulnak harcosokkal együtt nők, csecsemők, aggod.

Táborok a harcosok millióit gyűjtik össze. Szörnyű gépek készülnek, fantasztikus kitaláltok, emberhussal táplálkozó, kiéheztetett monstrumok.

Remeg és remeg a föld a készülődés terhe alatt. A vér biboranak tavasza közeledik. A szörnyű május. Utolsó nagy birokra csapnak össze az ellerfelek, tépni és cibálni fogják egymást, körömmel levájni a húst a csonttól, foggal marcangolni egymást. Nem lesz kímélet és nem lesz kegyelem s pusztulni fognak az emberek, pusztulni városok, értekek, a lángtenger pedig az egeket fogja ostromolni.

De aztán vége lesz . . . Aztán halálos fáradtsággal, minden részünkben kimerülten és apátiával borzadunk vissza a pusztulástól, a melyet enkezünk okozott. És a véres ronokon lassan, lassan majd új élet támad . . .

Sikeres harcok.

BERLIN, február 8.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugatfronton:

Albrecht württembergi herceg hadseregpartja:

Az Ippony hajlásban este élénk tüzelési tevékenység volt a Wietseheide hajlásban nagykiterjedésű robbantásokkal az ellenséges akna jelentékeny részét megsemmisítettük, egy angol repülőraj Brügge városára bombákkal dobott le, amik azonkívül, hogy házakat romboltak szét, egy iskolában egy asszonyt és 16 gyermeket megöltek két felnőttet megsebesítettek, katonai művekben nem esett kár.

Rupprecht bajor trónörökös hadseregpartja:

A Labseni csatorna mindkét oldalán az anekre mentőn Bouckanesénél a tüzérségi tűz előző napokban fokozódott éjjel után az Ancre északi partján és Buchawestől délkeletre az angolok távoztak egyes pontokon kezdetben elért sikereiket ellentámadásuk sikeresen kiegyenlítette.

A trónörökös hadsereg harcvonala:

Aire völgyben és Vaspucsisnál az Argenektől keletre előre törő csapatok a francia árkókból 17 fogollyal tértek vissza.

Keleti harctér:

Lipét bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Kiesnelseinél nyugatra felderítő előretörésünk sikeres volt

József főherceg vezérezredes harcvonala:

A hóval fedett Kárpátokban és Moldva nyugati részének területén több helyen élénk tüzérségi harc volt és portyázó osztagok ütközetei fordultak elő.

Mackensen vezértábornagy hadseregpartja:

Nem történt különösebb esemény.

Macedóniai harcvonala:

Az Ochida és Prespa tó között előrsők csatározásai folytak amelyekből francia foglyot szállítottunk be.

A háboru hirei Egy szabadságos katona

hármias rablógyilkossága.

Döntsen a nép a háboru vagy a béke kérdésében.

Newyorból jelelik: Bryan felhívást intézett a nyugalom és béke fenntartása érdekében. Ha a válság aktuálissá válnék, népszavazás döntse el a hadüzenetet. Az ő erőfeszítései éppoly kevésbé vezettek eddig eredményre, mint a szocialistáké, a kik szintén határozottan ellenzik a háborut. Taft volt ennek az általános szolgálati kötelezettség haladéktalan behozatalát követeli.

Az orosz matrozok félnek a tengeraltjáróktól!

Genf, febr. 7.

Svájci lapok jelentik Genovából, hogy a genovai kikötőt azért zárták el, mert a matrozok testületileg tiltakoztak, hogy a francia kikötők felé induló kereskedelmi hajókra szálljanak, miután félnek a tengeraltjáró-veszedelmistől.

Háborus akciót a semlegesek nem támogatnak

Hága. Az egész sajtó a semlegesség további fenntartása mellett van. Spanyolország vezetése mellett a semlegesek Wilson minden diplomáciai akcióját támogatni fogják, de semmi esetre sem háborus akciót.

Svájc semleges marad

Wilson elnök javaslatához, hogy Svájc csatlakozzon eljárásához, a „Berner Tagblatt“ a következőket írja: Svájc bizonyára köszönettel vissza fogja utasítani ezt a felhívást. A lap ezután ezt írja: Svájc mint szárazföldi állam a blokádkérdéssel szemben egészen más helyzetben van, mint Amerika. Nekünk nincsenek elveszteni való kereskedelmi gőzösei, míg ellenben a Németországgal való diplomáciai viszony megszakítása az egész gazdasági forgalom megszűnését vonná maga után.

Beszámol az első buvárhajó

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Egyik vizsztatért tengeraltjárónk a már jelentett két hajón kívül még öt hajót elsüllyesztett, összesen 19 000 tonna tartalemmal.

Lugosról táviratorza tudósítónk:

A Lugos mellett fekvő Szilka községben a csendőrök meggylizolva taálták Jurdean Jon feleségét és annak 8 éves Zsófia nevű leányát. Az asszony fejét a gyilkos többfelé lemészárolta.

A csendőrség nyomában hosszú látott a nyomosáshoz és csakhamar kiderült, hogy a gyilkos rablósi szándékkal követte el tettét, mert a házból elűnt egy hóeser korona keszpecent tartalmazó erszény is. A nyomozó csendőröknek leginkább az tűnt fel, hogy a házból elűnt a családapa fia, holott jól tudták, hogy a gyilkosság előtt valójában otthon tartózkodott. Tegnap a csendőrök véletlenül a gyilkos nyomára jöttek. Jelentés: kaptak ugyanis arról, hogy is Karassóbas mellett fekvő Macs va község egyik korcsmájában egy román öltözötű fiatal ember mulat, a ki csak úgy szórta az 50 és 100 koronás bankjegyeket.

A csendőrök azonnal a keremahelyiségbe mentek, ahol tényleg megtalálták a mulatózó roma embert. A román legény a mikor megpillentotta a csendőröket megremült, de hogy a félelmét leplezse, helyet kisülta meg a csendőröket a kik letelepdedtek melléje. A fiatal ember bisalma vissza-

tért és éppm kocciantani akart a csendőrökkel, a mikor az egyik csendőr így kiáltott rá:

— Fegyver mi nem kocciantunk gyilkossal! Te ölted meg Szilkán Jurdean Leonát és a kis leányát!

A legény kezéből kiesett a pohár és percekig nem tudott szóhoz jutni. Majd töredelmesen bevallotta hogy ő gyilkolta meg az asszonyt és gyermekét és rabolt el a házból a hatászor koronát. Elmondotta azt is, hogy Karassóvan Györgynek hívják 25 éves és a 43. közös gyalogezred katonája a ki két évig a frontok mindagykát bejárta és most néhány napi szabadságra jött haza.

További vallomásában új meglepő részalattal szolgált. Bevallotta ugyanis azt, hogy nemcsak Jurdean Jon is a kinek tetemét a ház kertjében ásia el. Ezzel szarta a gyilkosság gyanuját a családfele hártani. A csendőrök Karassóvan Györgyöt behozták Lugosra aholan egy bizottság kíséretében kivették a rablógyilkosság színhelyére, a hol a gyilkos megmutatta azt a helyet, a hol Jurdean Jon tetemét ásia. A meggyilkolt ember holtestét a jelszót helyen tényleg meg is találták. A rablógyilkost a lugosi ügyészség fogházába kísérék.

NAPI HIREK

— A rendőrség államsegélye. A belügyminiszter a folyó évre 27 ezer korona államsegélyt folyósított a makói rendőrség részére. A tanács a segély felosztására úgy határozott, hogy ebből 16380 koronát a polgári biztosok fizetésére, a rendőrök fizetés kiegészítésére és lakáspénzre fordít 800—800 koronát ad a rendőrkapitánynak rendelkezési alapra és rendőri szakoktatási célra a fentartandó 9020 korona felhassználását illetőleg vidi akkor fog határozni, ha az e tárgyban hozott előző képviselőtestületi határozatok jegerősek lesznek.

— Hír az orosz fogságból. Takács Imre Kossuth-utcai lakos 17 hónap után értesítette szüleit, hogy Welikopole nevű orosz faluban hadifogoly és nincs semmi baja.

— A román trónörökös eljegyezte a cár leányát. Budapesti tudósítónk jelenti; Stockholmi jelentés híréül adja, hogy a cári családban nagy esemény történt. A cár legidősebb leányát, Tatj-

nát tényleg eljegyezték a román trónörökösrel. Ezzel Románia bajján sikerült gyökeresen segíteni, mindasáltal az örömapák es esetben alig nevezhetők örömapáknak.

— A rekvirálási költségek. A múlt év októberében végzett rekvirálási munkálatok költségét 2700 koronát tesznek ki. Ezt az összeget az alispán a városnak megköldötte s a város ebből a rekvirálási teljesítőköltségeknek öt korona napidíjat és a fuvarokért haza koronát fog fizetni egy napra, amit a tanács már az érdekelteknél ki is utalványozott.

— Bajok a toronyban. Makó városát egy kis meglepetés érte a napokban az alkalmazásban lévő toronyőrök közül egy meghalt, kettő lemondott és most nincs, aki a tűzbiztonság mellett őrködjék. A tanács ideiglenesen úgy segít a bajon, hogy a bakteri teendőt a segítségnyi élelmestekkel látja el akiknek a külön munkáért napi egy korona 40 fillért fizet. Az 52 korona díjazással javadalmazott toronyőri állásokra pályázatot hirdet és a

rendőrséget megbízta, hogy megfontolja tárgyát, hogy a toronyban a tisztségviselői tisztségviselőket miként lehetne akár a hivatásos akár az önkéntes tisztekkel esetleg ügyeleti szolgálattal behozása mellett egy elvágatni, hogy a város a toronyöröknek eddig adott fizetését a szolgálattal teljesítő tiszteknek adná tiszteletképpen.

— A város jegyzősegelete. Ma kö város tanácsa mai ülésén foglalkozott a város jegyzősegeletének biztosításával. Minthogy a többszöri felhívás dacára sem jelentkezett kései munkásság és igazság hiányában vállalkozó a jegyzősegeletre, a tanács a szállításra új határidőt tűzött ki és amelyben ez a sem akad vállalkozó. Jegyzősegeletét a műjegyzőből fogja es érben is beszerenni.

— Az Urániában ma „Az emberirtó” című nagy dráma kerül műsorra, melyet nyomasztó képek az „Egy anya keresetlik” című humoros film újdonatág.

— Értesítés. Tisztelettel értesítjük az igaz tiszteletet váró közönséget, hogy nálam s mai napról kezdve női és leányka cipők a legcsapább választásban kaphatók. Dán választék fűl és magasszárú, színes és fekete, ugyancsak beáztatott cipőkben. Szíves pártfogást kérvén, teljes tisztelettel Weissman Melvia. Telefon 174. szám.

Svájc és Hollandia nem csatlakozik ellensegeinkhez

Gentől jelentik: Lapjelentések szerint a svájci kormány visszautasítja Wilsonnak azon jegyzékét, mely a központi hatalmak elleni akcióhoz való csatlakozásra hívta fel a semlegeseket.

Amsterdamból jelentik: Hollandia kormánya Amerika szakítása után is igyekszik semlegességét megőrizni és a Németország elleni ellenséges lépésektől tartózkodik.

Szoptatós dada
Keresetlik azonnali belépésre.
Jelentkezni lehet:
Klein bazárban.

REGÉNY

134. fejezet.
A marseillesi napok.

És sok Mária arcába kergették a vért. Boppot meg határtalan indulatba hozták.

— Uras, most már én is kérem, hogy távozzék! mondá.

— Teringgettél! fakadt ki Demingó, ilyen még nem értem meg. Biatosan tudom, hogy önök nincsenek valami fényes anyagi helyzetben — és mégis vissza akarnak utasítani egy ilyen házi barátot, mint én? Azért melyik öltözőbe mennék én most, mindenütt tart kerekkel fogadónak s nem is várnák, hogy meghívjam őket, hanem öntényt ajánlkornának asztaltársul egy pezsgős vacsorára.

— Ezt a kitérítést szívesen átengedem nekik — mi csak megmaradunk a magunk egyszerűségében!

E pillanatban megszólalt a csinggő, ami azt jelenté, hogy a csárdás tánc ideje elérkezett. Márta rögtön el is futott. Domingo most ily székkel fordult Boppéhoz

— Kicsoda ő? Minden setre csak egy szegény ördög, aki magára néve megfizetetésnek veheti, ha egy ilyen gazdag ur, mint én, leereszkedik magukhoz. Egyébiránt erről majd később! A tánc kezdődik s én a feleségét akarom látni — oh az aranyos! A vissontlátásra!

Beppe magára maradt. Dühében szerette volna letiporni azt az arcátlan embert — de mérsékelnie kellett magát

— Oh, nagyon is igaza volt, midőn azt mondá, hogy én csak egy szegény ördög vagyok!

A tánc javában folyt, de nem oly tüszel és művészi becsúggással, mint egyébkor. Márta nyomott kedélyhangulatban volt s ez kedvezően hatott az előadására.

Folyt. köv)

Eladó egy napos föld innenső jangorba, a nagy utra véggel. Tudakozódni lehet Királyhegyesi-utca 50.

Házeladás.

Makón, a Dombiassky-utca 25. szám alatt levő házat február 10-én délelőtt 11 órakor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőknek eladom.

Dr. Bán Zsigmond ügyvéd.

Makói Uránia Színház
Telefon száma: 181

Pénteken, február 9-én,
AZ EMBERIRTÓ
Dráma amelynek a pálinka adja szomorú fordulatát 4 felvonásban

Egy anya keresetlik
Humoros kép 1 felvonásban

Előadások kezdete 6. és fél 9-kor
Katonák örmesteriől lefelé a jegy felét fizetik, kivéve vasárnap este

Toldy utca 35. sz. alatt egy 11 és egy 10 hónapos üszőborju eladó.

Eladó
egy ellóhasu tiszó,
Nagy Imre
Ugar 20 szám alatti tanyáján

ELADÓ HÁZ,
Meskó-utca 38. szám alatti ház szabadkézéből eladó.
Értekezni lehet CS. KISS ISTVÁN tulajdonossal a ienti szám alatt. vagy Arany János-utca 21. sz. a.

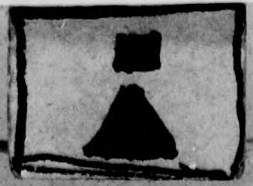
Kiadó butorozott szoba.
2 egymásba nyíló szoba azonnal kiadó. Hajnal utca 13 szám alatt.

Értesilem,
a m. t. rendelt közönséget, hogy továbbra is minden fenn akadás nélkül mindennemű munkát, u. m. férfi, női és gyermek cipőket mérték után, lelkiismeretesen és pontosan, lábhaték javítását a leggyorsabban készítik. Talpallások már 8 koronától 20 koronáig!
Szíves pártfogást kér:
Ily. Kovács
Rákóczy utca 35. sz. a.

Felhívás.
Felkértenek azon gazdák, akiknek eladó tanyészbikájuk van, hogy azokat folyó hó 14-én délután 1 órára, Makón a baromfipiacra vezessék elő, a hol a tehénjárási gazdaság, a gazdasági felügyelő ur közbejöttével 6 drb. bikát vásárol.
AZ ELNÖKSÉG

Ertesítés.
Eckhardt Vilmos értesíti mindazokat, akik kéthalmi (Földeák község) birtokából vettek, vagy venni szándékoznak, hogy f. hó 11-ig vele e tárgyban, Telleky-u. 7. (tésztagyár) alatti irodahelyiségében lehet közelebbről értekezni!

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Pagi-cégnél.

A Makói Onsegélyző Egy-
let mint szövetkezet, (Hunyadi-
utca, makói takarékpénztár
épület) újonnan megnyit

zálogintézte

a legmérsékeltőbb kamatláb és
legelőnyösebb feltételek mellett
kölcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-
műveletekre értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsön-
öket folyósít előnyös kamatláb
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
lezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.

Egy dupla fedelű rőfi
aranyra sürgősen el-
adó.

Cím a kiadó hivatalba.

Eladó föld.

BIRÓ FERENCÉ János
1 szám alatti lakosnak
2 hold földje szabadkéz-
ből eladó, Értelmezni lehet:
ugyanott.

Jó házbél való

fiu tanulónak
felvétetik a

Makói Függet-
len Ujságnál.

Rényi Ferenc

tanítja, hogy néha tilosítani lehet
mentés

herem-góli

lehet kapni, egy kórházban, mint
egyben.

Értelmezni lehet Vésdi utcai von-
dégőjében.

Értesítés.

Fogkoronák, hídak, egész fog-
sorok, szápadlás nikkél, arany-
ból, platinából

fogtömések

ezüsti amalgamból és a fog
színével azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását elvállalom. 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatti
öt évben át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataimra felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.
Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

POOR ENDRE

gyógyezőszerrel kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer: szepit, máj-
folt, arc-, lésvérdség és min-
denféle bőrtisztáltsággal ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan
és hajjuttató szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-
szappan 70 fill. Hajjuttató 1 K.
Ezen pipaszerek több kiállításán
aranyokkal lettek kitüntetve.

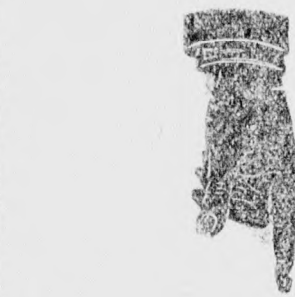
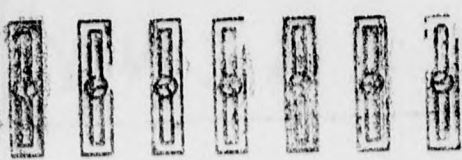
Marhabört,

lőbört, juhört, nyulbört, házny-
bört, csikabört és mindenféle
bőrket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban vesznek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám,
Fácska bormérés mellett.

Hirdetések felvételnek.

Hirdetések
felvételnek
a kiadóban.

Eladó föld.

A hársu nagy vízű a vörösi
kereszt kővel Nagy Gy. Sá-
mul és Erdi mezeségében
3 hat. hold föld eladó.
Értelmezni lehet: NAGY GY. JÓ-
ZSEF, Kálvária u. 10. sz. a.
a ref. 6. lakásában.
Ugyanott kádó 5 tehénjárná-
nyári használatra.

Kuterica és árpa feles-
termelésre föld kapható
Igaz Ferenc Kálvária-u
98. sz. alatti akaszál,
Esetleg hozzonberbe
kiadó.

Eladó.

1 tehénjárás szabadkézből eladó
Értelmezni lehet:
Török Istvánnal
Kálvária u. 11 új szám alatt.

KATONA és TOTH

a „FERENCZ SZÁLLÁSI” gazda-
ságukban jeltérítéssel és gázkezelé-
ssel megvásárolt föld, hasyama termelésre,
berbe vagy esetleg felesbe kiadati.
Tudakozható: Szegeden a talaj-
denosoknál.

Zongora oktatást sírrel elvállal

mérsékelt díjazásért okleveles
tanító. A cím megadható a
kiadó hivatalban.

Táncoktatási felhívás

Alulírott táncoktatás tisztelettel tu-
datom az igen tisztelt szülők és gyá-
mokkal, hogy február 11-én, vasárnap
este a nagypóbat megtartom és
12 ón hófón este az új

táncoktatási felhívás megkezdem.
Felkérem az igen tisztelt érdeklő-
dők, hogy akik ezen tanfolyamot
részt venni óhajtanak, azidáig beirat-
kozási sziveskedjenek.

Beiratkozni mindenkor lehet laká-
somon Gr. Vay u. 19.

Tisztelettel:
Schwartz Miksa
okl. táncoktató.

Használt Jabsian kévakötés
aratógépek, Magánjáró cséplő-
gépek, moterek és esépek
elcsán eladok

Glück Samunál
Makón

Lapkihordók felvételeinek a
kiadó hivatalban.